МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ІМЕНІ П. Л. ШУПИКА

Кафедра реабілітаційної медицини, фізичної терапії та спортивної медицини

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення вченої ради
Протокол №__1__ «_22_» __01__ 20_25_ р.

Голова вченої ради,
проректор з науково-педагогічної роботи
_____Олександр ТОЛСТАНОВ

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА «Клінічна практика в МДРК»

Освітньо-професійна програма	Терапія та реабілітація
Галузь знань	22 «Охорона здоров'я»
Спеціальність	227 «Терапія та реабілітація»
Спеціалізація	227.01 Фізична терапія
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Обсяг дисципліни	540 год / 18 кредити ЄКТС

Київ – 2025

Робочу програму освітнього компонента **«Клінічна практика в МДРК»** розроблено на основі освітньо-професійної програми **«Терапія та реабілітація»**, підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня Магістр за спеціальністю 227 «Терапія та реабілітація» та відповідних нормативних документів.

РОЗРОБНИКИ:

Олександр Владимиров	завідувач кафедри реабілітаційної медицини, фізичної терапії та спортивної медицини НУОЗ України імені П. Л. Шупика, доктор медичних наук, професор
Юлія Чумак	асистент кафедри реабілітаційної медицини, фізичної терапії та спортивної медицини НУОЗ України імені П. Л. Шупика, кандидат медичних наук

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Ольга Процюк	професор кафедри сімейної медицини та амбулаторно-поліклінічної допомоги НУОЗ України імені П. Л. Шупика, доктор медичних наук, професор
Валентин Савченко	завідувач кафедри фізичної терапії та ерготерапії Київського столичного університету імені Бориса Грінченка, доктор медичних наук, професор

Гарант ОПП

Наталія ВЛАДИМИРОВА	професор кафедри реабілітаційної медицини, фізичної терапії та спортивної медицини НУОЗ України імені П. Л. Шупика, доктор медичних наук, професор

Робоча програма нормативної навчальної дисципліни обговорена та схвалена на засіданні кафедри реабілітаційної медицини, фізичної терапії та спортивної медицини. Протокол № 20 від 19 грудня 2024 року

Завідувач кафедри професор _____ **Олександр Владимиров**

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні Вченої ради медичного факультету, протокол № 1 від 15 січня 2025 року

Голова ВРФ професор _____**Ольга Процюк**

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри протокол "___"_____202_ № _____
Завідувач кафедри _____
(підпис) Ім'я, ПРІЗВИЩЕ, посада, вчене звання, науковий ступінь)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри протокол "___"_____202_ № _____
Завідувач кафедри _____
(підпис) Ім'я, ПРІЗВИЩЕ, посада, вчене звання, науковий ступінь)

© Національний університет охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика, 2025

ЗМІСТ

1. Опис освітнього компонента 4
2. Місце, мета та завдання освітнього компоненту 4
3. Результати навчання, які дає можливість досягти освітній компонент 5
4. Компетентності, які дає можливість здобути освітній компонент 6
5. Розіли практики 7
7. Самостійна робота 10
8. Перелік питань до змісту практики 12
9. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання 15
10. Рекомендований бібліографічний список 15

1. Опис освітнього компонента

Освітній компонент «Клінічна практика в МДРК», є обов'язковим компонентом освітньо-професійної програми спеціальності 227 «Терапія та реабілітація.

Загальний опис подано в таблиці 1.

Таблиця1.

Найменування показників	Опис		
1.Загальна характеристика освітнього компонента			
Галузь знань	22 «Охорона здоров'я»		
Спеціальність	227 «Терапія та реабілітація»		
Спеціалізація	227.1 Фізична терапія		
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень		
Мова навчання	українська		
Кількість годин	540		
Кількість кредитів	18 ЄКТС		
2. Характеристика освітнього компоненту за формами навчання			
	очна денна	**очна вечірня**	**заочна**
Рік підготовки	1-2	-	-
Семестр	2-4	-	-
Лекції	-	-	-
Практичні	-	-	-
Семінарські	-	-	-
Лабораторні	-	-	-
Самостійна робота	-	-	-
Вид контролю	Диф.залік	-	-

2. Місце, мета та завдання освітнього компонента

2.1. Місце освітнього компонента в освітній програмі

Сучасний фахівець повинен мати глибокий обсяг знань у галузі сучасних стандартів з фізичної терапії, уміння збирати й опрацьовувати інформацію, розробляти програми наукових досліджень, аналізувати одержані результати. Успішне оволодіння методологією проведення наукового дослідження допоможе майбутнім фахівцям у розв'язанні наукових завдань та росту професійної компетентності.

2.2. Мета

Надати здобувачам освіти теоретичні знання та практичні навички щодо здійснення клінічної практики фізичного терапевта у складі мультидисциплінарної реабілітаційної команди, розкрити особливості міжпрофесійної взаємодії у процесі реабілітації пацієнтів, сформувати компетентності з комплексної оцінки функціонального стану, планування, реалізації та корекції програм фізичної терапії, а також забезпечити готовність до безпечної, ефективної та обґрунтованої професійної діяльності.

2.3. Завданнями освітнього компонента є

1. Ознайомлення зі структурою, організацією та особливостями роботи МДРК, роллю фізичного терапевта у мультидисциплінарній команді;
2. Формування вмінь проводити клінічне обстеження пацієнтів, оцінювати їх функціональний стан, рівень активності та участі відповідно до сучасних стандартів фізичної терапії;

3. Набуття навичок планування та реалізації індивідуальних програм фізичної терапії з урахуванням діагнозу, стадії захворювання, реабілітаційного потенціалу та цілей пацієнта;

4. Опанування практичних методів і засобів фізичної терапії, що застосовуються в умовах клінічної практики МДРК;

5. Формування навичок клінічного мислення, аналізу ефективності втручань та корекції програм фізичної терапії в динаміці;

6. Оволодіння правилами професійної етики, деонтології, безпеки та санітарно-гігієнічних норм під час роботи з пацієнтами та обладнанням;

7. Інтеграція набутих знань і практичних навичок у майбутню професійну діяльність фізичного терапевта, підготовка до самостійної клінічної практики.

2.4. Пререквізити і постреквізити освітнього компонента (міждисциплінарні зв'язки)

Даний освітній компонент базується на знаннях з анатомії та фізіології людини (нормальної, вікової та патологічної), санології та фізіології рухової активності, внутрішніх хвороб, основ оздоровчої фізичної культури, масажу, основ фізичної терапії та реабілітації, що формує розуміння механізмів порушення функцій організму, принципів їх відновлення, а також ролі фізичного терапевта у складі мультидисциплінарної реабілітаційної команди.

Є базою для подальшого вивчення фізичної та реабілітаційної медицини, медичної реабілітації при захворюваннях і травмах нервової, серцево-судинної, опорно-рухової та дихальної систем, клінічної практики з фізичної терапії, сучасних технологій у фізичній терапії та забезпечує формування професійної готовності до практичної діяльності фізичного терапевта в умовах мультидисциплінарної команди.

3. Результати навчання, які дає можливість досягти освітній компонент

Відповідно до освітньо-професійної програми 227 «Терапія та реабілітація» вивчення освітнього компонента «Клінічна практика в МДРК» повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (РН):

РН 01 Застосовувати біопсихосоціальну модель обмежень життєдіяльності у професійній діяльності, аналізувати медичні, соціальні та особистісні проблеми пацієнта/клієнта.

РН 02 Дотримуватись юридичних та етичних вимог, провадити діяльність з інформованої згоди пацієнта/клієнта.

РН 03 Уміти вибирати і аналізувати інформацію про стан пацієнта.

РН 04 Оцінювати, обговорювати та застосовувати результати наукових досліджень у клінічній, науковій, освітній та адміністративній діяльності.

РН 05 Проводити опитування (суб'єктивне обстеження) пацієнта/клієнта для визначення потреб, порушень функції, активності та участі.

РН 07 Демонструвати здатність до пацієнтоорієнтованої практичної діяльності за узгодженням із пацієнтом/клієнтом, його родиною/опікунами, членами мультидисциплінарної команди.

РН 08 Ефективно комунікувати з пацієнтом/клієнтом, встановлювати прямий та зворотній зв'язок для створення та підтримки терапевтичного альянсу.

РН 09 Прогнозувати результати фізичної терапії пацієнтів/клієнтів різних вікових та нозологічних груп, при складній прогресуючій та мультисистемній патології.

РН 10 Визначати наявні ресурси фізичної терапії, встановлювати мету, цілі та завдання втручання.

РН 11 Створювати програму фізичної терапії пацієнтів/клієнтів різного віку, зокрема зі складними патологічними процесами та порушеннями окремо, або як частину індивідуального реабілітаційного плану.

РН 12 Реалізовувати програму фізичної терапії фізичної терапії окремо, або як

індивідуального реабілітаційного плану, відповідно до наявних ресурсів.

РН 13 Контролювати тривалість та інтенсивність терапевтичних заходів в межах програми фізичної терапії та окремих занять.

РН 14 Коректувати перебіг виконання програми фізичної терапії на основі аналізу запланованих та досягнутих результатів та динаміки стану пацієнта.

РН 15 Визначати межі професійної діяльності та їх дотримуватися, провадити практичну діяльність автономно, бути відповідальним за її наслідки перед суспільством та іншим фахівцями.

РН 16 Вести документацію різних аспектів фізичної терапії згідно вимог чинного законодавства.

РН 17 Взаємодіяти з адміністративними та управлінськими структурами, інформаційними ресурсами з метою адвокації професії, впливу на політики та стратегії розвитку фізичної терапії, що спрямовані на задоволення потреб окремих осіб та громади в Україні

РН 20 Планувати та здійснювати особистий професійний розвиток, сприяти професійному розвитку колег.

РН 22 Надавати долікарську допомогу при невідкладних станах.

РН 23. Створювати та реалізовувати програму фізичної терапії осіб з мультисистемними ускладненнями у разі уражень опорно-рухового апарату та нервової системи, зокрема після бойових травм.

4. Компетентності, які дає можливість здобути освітній компонент.

Освітній компонент **«Клінічна практика в МДРК»** дозволяє набути здобувачам вищої освіти наступних компетентностей:

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати автономно та у мультидисциплінарному контексті складні спеціалізовані задачі та проблеми, пов'язані з порушенням рухових та поєднаних з ними функцій, які забезпечують активність та участь особи; провадити практичну, адміністративну, наукову, інноваційну та освітню діяльність у фізичній терапії.

Загальні компетентності:

ЗК 04. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 05. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ЗК 06. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

Фахові (спеціальні) компетентності:

СК 01. Здатність професійно мислити, диференціювати проблеми фізичної, когнітивної, психоемоційної сфер, визначати обмеження рухових та поєднаних з ними функцій, активності та участі пацієнта за біопсихосоціальною моделлю, обмеження життєдіяльності та здоров'я.

СК 03. Здатність безпечно та ефективно обстежувати та оцінювати осіб різних вікових, нозологічних та професійних груп з обмеженнями повсякденного функціонування, із складною прогресуючою та мультисистемною патологією, визначати фізичний розвиток та фізичний стан для прийняття науково-обґрунтованих клінічних рішень.

СК 04. Здатність враховувати потреби пацієнта/клієнта, прогнозувати

результати фізичної терапії, встановлювати пацієнтоорієнтовані довгострокові та короткострокові цілі, формулювати завдання, розробляти, обговорювати та пояснювати програму фізичної терапії, або компоненти індивідуального реабілітаційного плану, які стосуються фізичної терапії.

СК 05. Здатність безпечно та ефективно проводити втручання на основі принципів доказово-інформованої практики, застосовувати науково обґрунтовані засоби та методи, забезпечувати їх відповідність цілям фізичної терапії, функціональним можливостям та динаміці стану пацієнта/клієнта.

СК 06. Здатність провадити професійну діяльність в реабілітаційних закладах,

відділеннях, підрозділах, а також у територіальних громадах, у складі мультидисциплінарної реабілітаційної команди або самостійно, співпрацюючи з іншими працівниками охорони здоров'я та зацікавленими особами.

СК 07. Здатність планувати, контролювати терапевтичне заняття, хід виконання програми фізичної терапії, аналізувати та інтерпретувати результати втручання, вносити корективи до розробленої програми чи компонентів індивідуального реабілітаційного плану, маршруту пацієнта.

СК 08. Здатність ефективно здійснювати професійну комунікацію, зокрема вести документацію різних аспектів фізичної терапії згідно вимог чинного законодавства, надавати підзвітні послуги.

СК 09. Здатність провадити наукові дослідження у сфері фізичної терапії, використовувати й поширювати найкращі наявні докази у професійній та викладацькій діяльності, для поліпшення якості послуг фізичної терапії та освіти.

СК 10. Здатність організовувати складні робочі процеси, взаємодіяти з адміністративними та управлінськими структурами з метою інформування, розробки та/або впровадження відповідної політики і стратегій в галузі охорони здоров'я, сприяти розвитку послуг, спрямованих на задоволення потреб суспільства.

СК 11. Здатність здійснювати рефлексивну професійну діяльність, самоаналіз та безперервний професійний розвиток.

СК 12. Здатність надавати першу до медичну допомогу за умов надзвичайних ситуацій та військових дій, розуміти основи тактичної медицини.

СК 13. Здатність обстежувати, складати, пояснювати та реалізовувати програму фізичної терапії осіб з мультисистемними ускладненнями у разі уражень опорно-рухового апарату та нервової системи.

СК 14. Здатність обстежувати, складати, пояснювати та реалізовувати програму фізичної терапії у разі наявності різноманітних захворювань дітей.

СК15. Здатність обстежувати, складати, пояснювати та реалізовувати програму фізичної терапії у разі наявності різноманітних уражень у осіб похилого віку

5. Розділи практики

Освітній компонент складається з 6 розділів, а саме: розділ № 1 «Організаційно- етичні основи клінічної практики в МДРК»; розділ № 2 «Клінічна комунікація, безпека та доказова практика»; розділ № 3 «Оцінювання пацієнта та основи планування реабілітації»; розділ № 4 «Планування та реалізація індивідуальної програми реабілітації»; розділ № 5 «Виконання реабілітаційних процедур та координація дій в МДРК»; розділ № 6 «Оцінка ефективності, корекція плану та професійна рефлексія».

Кожен розділ практики є логічно завершеною, відносно самостійною, цілісною частиною освітнього компоненту, засвоєння якої передбачає проведення диференційованого заліку та аналіз результатів його виконання.

Змістовне наповнення розділів клінічної практики у таблиці 2.

Таблиця 2.

Код теми	Назва модулю, теми	Перелік основних питань теми
	2	3
Розділ 1. Організаційно-етичні основи клінічної практики в МДРК.		
1.1.	Структура, ролі та функції МДРК в системі реабілітаційної допомоги.	1. Критерії формування МДРК для різних нозологій (неврологічна, ортопедо-травматологічна, кардіологічна патологія). 2. Основні обов'язки та зони відповідальності фізичного терапевта в команді. 3. Алгоритм взаємодії між членами МДРК (лікар ФРМ,

		ерготерапевт, психолог, соціальний працівник). 4. Моделі лідерства та прийняття рішень в МДРК.
1.2.	Етика, конфіденційність та пацієнтоцентричний підхід в умовах командної роботи.	1. Етичні дилеми в реабілітації: розбір клінічних кейсів. 2. Принципи інформованої згоди в контексті роботи декількох фахівців. 3. Збереження конфіденційності даних пацієнта при обміні інформацією в команді. 4. Впровадження принципів пацієнтоцентричності в індивідуальний план реабілітації.
1.3	Нормативно-правове забезпечення діяльності фізичного терапевта в МДРК.	1. Чинні накази МОЗ України, що регламентують реабілітаційний процес та роботу МДРК. 2. Порядок ведення медичної документації (карта, щоденник, згоди, протоколи). 3. Правові аспекти надання планової та екстреної реабілітаційної допомоги.
Розділ 2. Клінічна комунікація, безпека та доказова практика		
2.1.	Стратегії ефективної комунікації з пацієнтом та його сім'єю.	1. Методики надання складної інформації (поганих новин) та мотиваційного інтерв'ювання. 2. Особливості комунікації з пацієнтами з афазією, когнітивними порушеннями, сенсорним дефіцитом. 3. Робота з резистентністю пацієнта до реабілітації. 4. Створення спільного з пацієнтом плану лікування.
2.2.	Міжпрофесійна комунікація: наради, звіти, передача інформації в МДРК.	1. Формати проведення робочих нарад МДРК (SBAR, SOAP). 2. Правила складання структурованого, зрозумілого для всіх членів команди звіту. 3. Ефективне формулювання рекомендацій для інших фахівців. 4. Вирішення конфліктних ситуацій в команді.
2.3	Протоколи безпеки пацієнта в реабілітаційному процесі.	1. Оцінка ризику падінь та профілактичні заходи. 2. Протоколи запобігання внутрішньолікарняним інфекціям у відділенні реабілітації. 3. Безпека під час проведення процедур та пересувань (трансфери, використання технічних засобів). 4. Система звітування про небажані події (adverse events).
Розділ 3. Оцінювання пацієнта та основи планування реабілітації		
3.1.	Пошук, критична оцінка та застосування клінічних рекомендацій (Cochrane, NICE, протоколи МОЗ).	1. Побудова клінічного питання за методикою PICO/PIRD. 2. Ієрархія доказів в медицині. Критерії оцінки якості рандомізованих контрольованих досліджень (РКД). 3. Алгоритм пошуку інформації в базах даних (PubMed, PEDro, Google Scholar). 4. Аналіз систематичних оглядів та мета-аналізів для прийняття рішень.
3.2.	Комплексне оцінювання пацієнта: від анамнезу до формулювання проблемного списку.	1. Збір міш-анамнезу (медичного, функціонального, соціального) у реабілітації. 2. Вибір та інтерпретація стандартизованих тестів та шкал (Barthel, FIM, NPRS, м'язовий тест). 3. Формулювання проблем пацієнта в термінах Міжнародної класифікації функціонування (ICF). 4. Визначення пріоритетних проблем для обговорення в МДРК.
Розділ 4. Планування та реалізація індивідуальної програми реабілітації		8

4.1.	Принципи постановки цілей (SMART, ICF) та структура ІПР.	1. Перетворення проблем пацієнта (в термінах ICF) на конкретні, вимірювані цілі. 2. Встановлення короткострокових, середньострокових та довгострокових цілей реабілітації. 3. Структура та обов'язкові розділи ІПР (обґрунтування, цілі, плани, очікувані результати). 4. Узгодження цілей з пацієнтом та іншими членами МДРК.
4.2.	Вибір та комбінування методів фізичної терапії в загальному контексті плану МДРК.	1. Відбір методів на основі доказів, доступності та індивідуальних особливостей пацієнта. 2. Розробка тижневого розкладу процедур з урахуванням навантаження від інших фахівців. 3. Планування етапів реабілітації (стаціонар, амбулаторно, домашні умови). 4. Критерії ефективності обраних методів для подальшого моніторингу.
Розділ *5.* Виконання реабілітаційних процедур та координація дій в МДРК		
5.1.	Практична техніка проведення ключових методів фізичної терапії.	1. Алгоритми та протоколи безпеки при проведенні кинезіотерапії, механотерапії, тренувань рівноваги. 2. Особливості роботи з природними та преформованими чинниками в рамках загального розкладу. 3. Корекція техніки вправи на основі безпосереднього спостереження за пацієнтом. 4. Надання зворотного зв'язку пацієнту під час процедури.
5.2.	Узгодження дій та делегування завдань в умовах МДРК.	1. Координація графіка процедур з сестрою-господаркою, ерготерапевтом, масажистом. 2. Ефективна передача пацієнта між фахівцями (наприклад, після процедури до заняття з психологом). 3. Навчання пацієнта та родини самостійному виконанню вправ та використанню ТЗР. 4. Робота з супроводжуючими особами пацієнта як з частиною команди.
Розділ *6.* Оцінка ефективності, корекція плану та професійна рефлексія		
6.1.	Методи моніторингу динаміки та об’єктивної оцінки результатів.	1. Вибір інструментів оцінки для динамічного спостереження (тимчасові заміри, повторне тестування). 2. Інтерпретація змін у функціональних тестах та якості життя пацієнта. 3. Проведення проміжного оцінювання ефективності ІПР разом з командою. 4. Критерії для дострокового завершення або кардинальної зміни програми реабілітації
6.2.	Корекція реабілітаційного плану на основі аналізу результатів та змін стану пацієнта.	1. Алгоритм внесення змін до ІПР: від виявлення проблеми до узгодження нових цілей. 2. Комунікація з пацієнтом про необхідність корекції плану. 3. Документування причин змін та очікуваних нових результатів.
6.3.	Професійна рефлексія: аналіз власних рішень, помилок та ефективності командного внеску.	1. Методи рефлексії (щоденник, модель Гіббса, супервізія) у клінічній практиці. 2. Аналіз складного клінічного випадку: що було зроблено добре, що можна було зробити краще. 3. Формулювання індивідуального плану професійного розвитку на основі власного досвіду.

6. Самостійна робота

Код теми	Зміст самостійної роботи	Обсяг годин
		Очна (денна) форма
1	Тема 1.1. Структура, ролі та функції МДРК в системі реабілітаційної допомоги. 1. Критерії формування МДРК для різних нозологій (неврологічна, ортопедо-травматологічна, кардіологічна патологія). 2. Основні обов'язки та зони відповідальності фізичного терапевта в команді. 3. Алгоритм взаємодії між членами МДРК (лікар ФРМ, ерготерапевт, психолог, соціальний працівник). 4. Моделі лідерства та прийняття рішень в МДРК.	12
2	Тема 1.2. Етика, конфіденційність та пацієнтоцентричний підхід в умовах командної роботи. 1. Етичні дилеми в реабілітації: розбір клінічних кейсів. 2. Принципи інформованої згоди в контексті роботи декількох фахівців. 3. Збереження конфіденційності даних пацієнта при обміні інформацією в команді. 4. Впровадження принципів пацієнтоцентричності в індивідуальний план реабілітації.	12
3	Тема 1.3. Нормативно-правове забезпечення діяльності фізичного терапевта в МДРК. 1. Чинні накази МОЗ України, що регламентують реабілітаційний процес та роботу МДРК. 2. Порядок ведення медичної документації (карта, щоденник, згоди, протоколи). 3. Правові аспекти надання планової та екстреної реабілітаційної допомоги.	12
4	Тема 2.1. Стратегії ефективної комунікації з пацієнтом та його сім'єю. 1. Методики надання складної інформації (поганих новин) та мотиваційного інтерв'ювання. 2. Особливості комунікації з пацієнтами з афазією, когнітивними порушеннями, сенсорним дефіцитом. 3. Робота з резистентністю пацієнта до реабілітації. 4. Створення спільного з пацієнтом плану лікування.	12
5	Тема 2.2. Міжпрофесійна комунікація: наради, звіти, передача інформації в МДРК. 1. Формати проведення робочих нарад МДРК (SBAR, SOAP). 2. Правила складання структурованого, зрозумілого для всіх членів команди звіту. 3. Ефективне формулювання рекомендацій для інших фахівців. 4. Вирішення конфліктних ситуацій в команді.	12
6	Тема 2.3. Протоколи безпеки пацієнта в реабілітаційному процесі. 1. Оцінка ризику падінь та профілактичні заходи. 2. Протоколи запобігання внутрішньолікарняним інфекціям у відділенні реабілітації.	12

	3. Безпека під час проведення процедур та пересувань (трансфери, технічні засоби). 4. Система звітування про небажані події.	
7	Тема 3.1. Пошук, критична оцінка та застосування клінічних рекомендацій. 1. Побудова клінічного питання за методикою PICO/PIRD. 2. Ієрархія доказів в медицині. Критерії оцінки якості РКД. 3. Алгоритм пошуку інформації в базах даних (PubMed, PEDro, Google Scholar). 4. Аналіз систематичних оглядів та мета-аналізів для прийняття рішень.	18
8	Тема 3.2. Комплексне оцінювання пацієнта: від анамнезу до формулювання проблемного списку. 1. Збір міш-анамнезу (медичного, функціонального, соціального) у реабілітації. 2. Вибір та інтерпретація стандартизованих тестів та шкал (Barthel, FIM, NPRS). 3. Формулювання проблем пацієнта в термінах Міжнародної класифікації функціонування (ICF). 4. Визначення пріоритетних проблем для обговорення в МДРК.	18
9	Тема 4.1. Принципи постановки цілей (SMART, ICF) та структура ІПР. 1. Перетворення проблем пацієнта (в термінах ICF) на конкретні, вимірювані цілі. 2. Встановлення коротко-, середньо- та довгострокових цілей реабілітації. 3. Структура та обов'язкові розділи ІПР. 4. Узгодження цілей з пацієнтом та іншими членами МДРК.	18
10	Тема 4.2. Вибір та комбінування методів фізичної терапії в загальному контексті плану МДРК. 1. Відбір методів на основі доказів, доступності та індивідуальних особливостей пацієнта. 2. Розробка тижневого розкладу процедур з урахуванням навантаження від інших фахівців. 3. Планування етапів реабілітації (стаціонар, амбулаторно, домашні умови). 4. Критерії ефективності обраних методів для подальшого моніторингу.	18
11	Тема 5.1. Практична техніка проведення ключових методів фізичної терапії. 1. Алгоритми та протоколи безпеки при проведенні кинезіотерапії, механотерапії. 2. Особливості роботи з природними та преформованими чинниками в рамках загального розкладу. 3. Корекція техніки вправи на основі безпосереднього спостереження за пацієнтом. 4. Надання зворотного зв'язку пацієнту під час процедури.	18
12	Тема 5.2. Узгодження дій та делегування завдань в умовах МДРК. 1. Координація графіка процедур з сестрою-господаркою,	18

	ерготерапевтом, масажистом. 2. Ефективна передача пацієнта між фахівцями. 3. Навчання пацієнта та родини самостійному виконанню вправ та використанню ТЗР. 4. Робота з супроводжуючими особами пацієнта як з частиною команди.	
13	Тема 6.1. Методи моніторингу динаміки та об'єктивної оцінки результатів. 1. Вибір інструментів оцінки для динамічного спостереження. 2. Інтерпретація змін у функціональних тестах та якості життя пацієнта. 3. Проведення проміжного оцінювання ефективності ІПР разом з командою. 4. Критерії для дострокового завершення або кардинальної зміни програми реабілітації.	12
14	Тема 6.2. Корекція реабілітаційного плану на основі аналізу результатів та змін стану пацієнта. 1. Алгоритм внесення змін до ІПР: від виявлення проблеми до узгодження нових цілей. 2. Комунікація з пацієнтом про необхідність корекції плану. 3. Документування причин змін та очікуваних нових результатів.	12
15	Тема 6.3. Професійна рефлексія: аналіз власних рішень, помилок та ефективності командного внеску. 1.Методи рефлексії у клінічній практиці: моделі Гіббса, Колба, ведення щоденника практики. 2. Аналіз складного клінічного випадку з власної практики: що було зроблено ефективно, які рішення можна було прийняти краще. 3. Оцінка власного внеску в роботу мультидисциплінарної команди (МДРК) та отриманого зворотного зв'язку. 4. Формулювання індивідуального плану професійного розвитку на основі рефлексії власного досвіду.	12

Самостійна робота передбачає виконання індивідуальних проєктів з дотриманням норм академічної доброчесності:

1. Формування бібліографічного списку використаних джерел за ДСТУ за наданою темою (модуль 1);
2. Підготовка анотації дослідження з вказуванням всіх категорій та методів за запропонованою темою (модуль).

8. Перелік питань до змісту практики

РОЗДІЛ 1

1. Що таке мультидисциплінарна реабілітаційна команда та її місце в системі реабілітаційної допомоги.
2. Критерії формування МДРК для різних нозологій (неврологічна, ортопедо-травматологічна, кардіологічна патологія).
3. Основні ролі та функції членів МДРК.
4. Обов'язки та зони відповідальності фізичного терапевта в команді.
5. Алгоритм взаємодії фізичного терапевта з лікарем ФРМ.
6. Особливості співпраці фізичного терапевта з ерготерапевтом, психологом та соціальним працівником.

7. Моделі лідерства та прийняття рішень у МДРК.
8. Основні етичні принципи діяльності фізичного терапевта в клінічній практиці.
9. Типові етичні дилеми в реабілітації та шляхи їх вирішення.
10. Принцип інформованої згоди в умовах роботи мультидисциплінарної команди.
11. Забезпечення конфіденційності даних пацієнта при командній взаємодії.
12. Реалізація пацієнтоцентричного підходу в процесі реабілітації.
13. Нормативно-правові акти МОЗ України, що регламентують діяльність МДРК.
14. Ведення медичної документації фізичним терапевтом.
15. Правова відповідальність фізичного терапевта в клінічній практиці.

РОЗДІЛ 2

1. Значення ефективної клінічної комунікації в реабілітаційному процесі.
2. Принципи пацієнт-орієнтованої комунікації.
3. Методики повідомлення складної або негативної інформації пацієнту.
4. Мотиваційне інтерв'ювання в роботі фізичного терапевта.
5. Особливості комунікації з пацієнтами з афазією.
6. Комунікація з пацієнтами з когнітивними порушеннями та сенсорним дефіцитом.
7. Причини резистентності пацієнта до реабілітації та методи її подолання.
8. Створення спільного з пацієнтом плану реабілітації.
9. Міжпрофесійна комунікація в МДРК та її значення.
10. Формати командних нарад та передачі інформації (SBAR, SOAP).
11. Складання структурованих звітів і рекомендацій для членів команди.
12. Конфлікти в мультидисциплінарній команді та шляхи їх вирішення.
13. Протоколи безпеки пацієнта в реабілітаційному відділенні.
14. Оцінка ризику падінь та профілактичні заходи.
15. Звітування про небажані події в реабілітаційній практиці.

РОЗДІЛ 3

1. Поняття доказової практики у фізичній терапії.
2. Побудова клінічного питання за методикою PICO/PIRD.
3. Ієрархія доказів у медицині та реабілітації.
4. Критерії якості наукових досліджень.
5. Пошук клінічних рекомендацій у міжнародних базах даних.
6. Аналіз систематичних оглядів і метааналізів.
7. Значення клінічних протоколів МОЗ України.
8. Структура комплексного оцінювання пацієнта.
9. Збір медичного, функціонального та соціального анамнезу.
10. Вибір стандартизованих тестів і шкал оцінювання.
11. Інтерпретація результатів функціональних тестів.
12. Використання Міжнародної класифікації функціонування (ICF).
13. Формулювання проблем пацієнта в термінах ICF.
14. Визначення пріоритетних реабілітаційних проблем.
15. Роль фізичного терапевта в первинному клінічному оцінюванні.

РОЗДІЛ 4

1. Поняття та значення індивідуальної програми реабілітації.

2. Принципи постановки цілей за SMART.
3. Формулювання цілей реабілітації з використанням ICF.
4. Визначення коротко-, середньо- та довгострокових цілей.
5. Структура індивідуальної програми реабілітації.
6. Узгодження цілей з пацієнтом.
7. Узгодження плану реабілітації з членами МДРК.
8. Вибір методів фізичної терапії на основі доказів.
9. Урахування індивідуальних особливостей пацієнта.
10. Комбінування методів фізичної терапії в межах плану МДРК.
11. Планування етапів реабілітації.
12. Складання розкладу реабілітаційних процедур.
13. Критерії ефективності обраних методів.
14. Корекція плану реабілітації в процесі реалізації.
15. Документування індивідуальної програми реабілітації.

РОЗДІЛ 5

1. Принципи безпечного виконання реабілітаційних процедур.
2. Особливості проведення кінезіотерапії.
3. Застосування механотерапії в клінічній практиці.
4. Проведення тренувань рівноваги та координації.
5. Робота з природними та преформованими чинниками в МДРК.
6. Контроль інтенсивності та обсягу фізичного навантаження.
7. Корекція техніки вправ на основі спостереження.
8. Надання зворотного зв’язку пацієнту під час процедури.
9. Координація графіків роботи членів МДРК.
10. Делегування завдань у межах командної взаємодії.
11. Передача пацієнта між фахівцями.
12. Навчання пацієнта самостійному виконанню вправ.
13. Навчання родини використанню технічних засобів реабілітації.
14. Роль супроводжуючих осіб у реабілітаційному процесі.
15. Документування виконаних процедур і спостережень.

РОЗДІЛ 6.

1. Значення моніторингу результатів реабілітації.
2. Методи оцінки динаміки функціонального стану пацієнта.
3. Повторне тестування та часові заміри.
4. Інтерпретація змін функціональних показників.
5. Оцінка якості життя пацієнта.
6. Проведення проміжного оцінювання ІПР.
7. Критерії ефективності реабілітаційних втручань.
8. Показання до завершення або зміни програми реабілітації.
9. Алгоритм корекції індивідуального плану реабілітації.
10. Комунікація з пацієнтом щодо змін плану.
11. Документування змін у програмі реабілітації.
12. Поняття професійної рефлексії фізичного терапевта.
13. Методи професійної рефлексії в клінічній практиці.
14. Аналіз складних клінічних випадків у МДРК.
15. Формування індивідуального плану професійного розвитку.

10. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

Оцінювання результатів навчання здобувачів в НУОЗ України імені П. Л. Шупика проводиться з використанням рейтингової системи (далі - ЄКТС), в основу якої покладено поопераційний контроль і накопичення рейтингових балів за різнобічну навчально-пізнавальну діяльність здобувачів у процесі навчання.

Методи оцінювання на поточному/періодичному контролі: усне опитування, модульні контрольні письмові роботи, оцінювання виконання індивідуальних завдань, оцінювання розв'язання розрахункових задач, захист результатів практичних, лабораторних робіт, оцінювання доповідей, оцінювання активності на занятті, тестування (бланкове або комп'ютерне), оцінювання есе, оцінювання виконання практичних навичок, захист історії хвороби.

Методи оцінювання на підсумковому контролі: диференційований залік.

Розмір шкали ЄКТС із навчальної дисципліни для спеціальностей галузі знань 22 Охорона здоров'я дорівнює 200 балам (на підставі листа МОЗ № 0804-47/10395 від 15.04.2014), а мінімальна позитивна оцінка починається зі 111 балів; для спеціальностей інших галузей знань – дорівнює 100 балам, а мінімальна позитивна оцінка починається з 61 балу.

Для занесення балів оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти у відомість обліку успішності та індивідуальний план здобувача вищої освіти використовується таблиця співвідношення між здобутими результатами успішності здобувача та ECTS оцінками

Оцінка ECTS	**Оцінка у національній шкалі**	**Сума балів**	
		ECTS	**Галузь знань 22 Охорона здоров'я**
	Диф.залік	**100 балів**	**200 балів**
A (відмінно)	відмінно	90 - 100	170 – 200
B (дуже добре)	добре	82 - 89	155 – 169
C (добре)		75 - 81	140 – 154
D (задовільно)	задовільно	68 - 74	125 – 139
E (достатньо)		61 - 67	111 – 124
FX (незадовільно) з можливістю повторного складання	незадовільно	35 - 60	60 – 110
F (незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням		0 - 34	0 – 59

11. Рекомендований бібліографічний список

Нормативно-правові акти

1. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти: Наказ Міністерства освіти і науки України від «01» червня 2017 р. № 600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від «21»грудня 2017 р. № 1648).
URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha- osvita/rekomendatsii-1648.pdf (дата звернення 05.07.2023).

Основна література

1. Андрійчук О. Я. Деякі аспекти практичної підготовки фізичних терапевтів // Сучасна наука та освіта Волині : зб. матеріалів наук.- практ. онлайн-конф. (20 листопада 2020 р.) / упоряд., голов. ред. О. Ю. Ройко. – Луцьк : Вежа-Друк, 2020. – С 135-136

2. Андрійчук О. Я. Цюпак Т. Є. Грейда Н. Б. Базові знання у професійній

підготовці фізичних терапевтів, ерготерапевтів// Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю присвяченої 20-й річниці з дня заснування факультету здоров'я та фізичного виховання УжНУ «Сучасні підходи до формування професійних компетентностей фахівців фізичної терапії та ерготерапії» (17–18 жовтня 2019 р., м. Ужгород). С. 152-153

3. Андрійчук О., Грейда Н., Ульяницька Н. Застосування стретчингу в фізичній терапії // Фітнес, харчування та активне довголіття: прогр. І Міжнар. наук.-практ. Інтернет-конф. (23 березня 2021 р.). – Луцьк : ВНУ ім. Лесі Українки, 2021. – С. 3.

4. Андріюк Л. В. Фізіотерапія та немедикаментозні методи лікування у роботі сільської лікарської амбулаторії загальної практики сімейної медицини/ Л. В. Андріюк, С. М. Тимофєєва та ін. – Львів. – 2013. – 73 с.

5. Апаратура для фізіотерапії та діагностики: навчальний посібник [Злепко С. М., Павлов С.В., Василенко В.Б. та ін.]. – Вінниця: ВНТУ, 2011. – 212 с.

8. Бачинська Н. В. Актуальні питання та перспективні напрямки реабілітації осіб з бойовими пораненнями [Електронний ресурс] / Н. В. 151Бачинська, Ю. О. Забіяко // Молодий вчений. – 2018. – № 3(1). – С. 56–59. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2018_3(1)__ 15

9. Бісмак О. В. Основи фізичної реабілітації: навч. посіб. / О.В. Бісмак, Н.Г. Мельнік. – Х.: Вид-во Бровін О.В., 2010 – 120 с.

10. Богдановська Н. В. Фізична реабілітація хворих різних нозологічних форм: навчальний посібник / Н.В. Богдановська, І. В. Кальонова. – Запоріжжя: Запорізький національний університет. – 2016.– 314 с.

11. Бутов Р. Особливості організації реабілітаційного процесу в санаторно-курортних умовах [Електронний ресурс] / Р. Бутов, Д. Совтисік, М. Кузан // Вісник Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини. – Кам'янець-Подільський, 2019. – Вип. 15. – С. 21–24. – Режим доступу:http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vkpnui_fv_2019_15_6

12. Верхратський С. А. Історія Медицини / С. А. Верхратський. 3-е вид., К.: Вища школа. Головне в-во, 1983. – 384 С.

13. Вовканич А. С. Вступ до фізичної реабілітації: навч. посіб. / А. С. Вовканич. - Л.: ЛДУФК, 2013. - 186 с.

14. Воропаєв Д. С. Періоди використання засобів фізичної реабілітації та рухові режими [Електронний ресурс] // Основи фізичної реабілітації (загальна характеристика засобів фізичної реабілітації : навч. посіб. / Д. С. Воропаєв, О. О. Єжова. – Суми, 2019. – С. 11–15. – Режим доступу: https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/75098

15. Герцик А. Створення програм фізичної реабілітації/терапії при порушеннях діяльності опорно-рухового апарату [Електронний ресурс] / А. Герцик // Слобожанський науково-спортивний вісник. – 2016. – № 6. – С. 37–45. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/snsv_2016_6_8

16. Електролікування. Дарсонвалізація, ультратонотерапія. УВЧ-терапія. Індуктотермія. Постійна, імпульсна, низькочастотна магнітотерапія. Мікрохвильова терапія. – Електронне джерело. – Режим доступу: http://intranet.tdmu.edu.ua/data/kafedra/internal/fiz_reabil/classes_stud/uk/152me

17. Зданюк В. В. Новітні реабілітаційні технології в сучасній практиці [Електронний ресурс] / В. В. Зданюк, Д. Д. Совтисік // Вісник Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини. – Кам'янець- Подільський, 2016. – Вип. 9. – С. 186–192. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vkpnui_fv_2016_9_23

18. Кальонова І. В. Ерготерапія в геріатричній реабілітації [Електронний ресурс] / І. В. Кальонова, Н. В. Богдановська // Вісник Запорізького національного університету. Фізичне виховання та спорт. - Запоріжжя, 2017. – № 1. – С. 123–130. – Режим доступу: http://nbuv.

19. Медична і соціальна реабілітація: Підручник., / Самойленко В.Б., Н.П. Яковенко,

І.О. Петряшев, та інш. – 2-е вид., переробл.і допов. – К. : ВСВ «Медицина», 2018 – 464 с.

20. Основи реабілітації, фізичної терапії, ерготерапії : підручник/Л.Вакуленко, В.В. Клапчук, Д.В.Вакуленко та ін. Тернопіль : ТДМУ, медкнига, 2018. 372 с.

21. Сиволап В.Д., Кисельов С.М., Лашкул Д.А. Основні принципи доказової медицини : навч.посібник для здобувачів ступеня д-ра філософії. Запоріжжя : ЗДМУ, 2020. 208 с.

Додаткова література

1. Воропаєв Д. С. Основи фізичної реабілітації (загальна характеристика засобів фізичної реабілітації) : навч. посіб. / Д. С. Воропаєв, О. О. Єжова. – Суми : Сумський державний університет, 2019. – 72 с.

2. Григус І. Реабілітаційне обстеження в практиці фізичного терапевта : навч. посіб. / І. Григус. – Одеса : Олді+, 2023. – 176 с.

3. Сучасні фізичної терапії та ерготерапії: теорія і практика :матеріали І Всеукраїнської науково-практичної конференції /вдповід. Ред. Т.В.Бугаєнко, наук. Ред. О.М.Звіряка. – Суми : СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2022. – 135 с.

4. Фізична реабілітація: підручник / В. М Мухін. — 3-тє вид., переробл. та доповн. — К.: Олімп, л-ра, 2009. — 488 с: іл.

Перегляд (актуалізація) робочої програми навчальної дисципліни здійснюється не рідше одного разу за навчальний рік. Перегляд (актуалізація) робочої програми навчальної дисципліни здійснюється перед початком навчального року із обов’язковим зазначенням у протоколі засідання кафедри.